

Over de drempel met De Hendrik

7 tips om De Hendrik in te zetten bij activeringsgesprekken

De Hendrik

De Hendrik is een tijdschrift over taalambassadeur Hendrik Swinkels uit Drenthe. In dit tijdschrift vertelt hij over het niet goed kunnen lezen en schrijven, over zijn stap om het alsnog te leren, over zijn talenten, zijn betrokkenheid en betekenis voor de maatschappij en hoe hij lezen en schrijven nu inzet. Zijn ervaringen, zijn verhalen kunnen toeladers aanknopingspunten aanreiken voor gesprekken met vermoedelijk laaggeletterden in hun omgeving. Maar niet alle laaggeletterde volwassenen zijn hetzelfde. Hendrik was 55 jaar toen hij bij zijn nieuwe liefde wilde gaan wonen en zich meldde voor een overschrijving van woonplaats bij de gemeente. Daar kon hij het formulier niet invullen. Dit was voor Hendrik het zetje dat hij nodig had. Nu is hij taalambassadeur. Hij vertelt hoe de wereld er nu uitziet, nu hij kan lezen en schrijven. En hij hoopt daarmee andere laaggeletterden over de drempel te helpen.

In het stuk hieronder zeven tips om in gesprekken met potentiële cursisten of cursisten in gesprek te komen over hun leerwensen en blijvende ontwikkeling.

De 7 tips

Tip 1: Aansluiten bij talenten van mensen. Laat mensen vertellen wat ze goed kunnen, waar ze plezier in hebben. Hendrik kon niet goed lezen en schrijven. Maar hij had en heeft heel veel talenten en die talenten tellen mee als het erom gaat om je in de maatschappij te redden. Het is voor mensen fijn om hun sterke kanten te laten zien. Hendrik is behulpzaam (zie bladzij 9), zorgzaam, handig (zie bladzij 10) , creatief, ondernemend (zie bladzij 11). Deze talenten gaan hem ook helpen bij het leren lezen en schrijven. **Vragen:** Waar ben je goed in. Wie merken dat?

Tip 2: Soms heb je de kans niet gehad om goed te leren lezen en schrijven. Er zijn heel veel mensen die vroeger kansen hebben gemist en nu moeite hebben met lezen en schrijven of het zoeken op internet. Laat mensen vertellen over hoe het op school bij hen is gegaan. Wijs hen op het verhaal Mijn leven rond de zweefmolen (bladzij 3). **Vragen:** Hoe is het leren lezen en schrijven vroeger bij jou gegaan? Merk je dat lezen en schrijven niet gemakkelijk gaat? Wanneer merk je dat. Hoe reageer je dan? Hoe reageren anderen? Als je nu de kans wel hebt om het leren, zou je die kans pakken?

Tip 3: In gesprek gaan over moeite met lezen en schrijven hebben. Hendrik heeft zich nooit geschaamd (bladzij 4), maar hij had wel hulp nodig. Hoe is dat bij de persoon die voor je zit? Hoe vaak helpt iemand bij het lezen van brieven of informatie van arts, ziekenhuis, op het werk? **Vragen:** Wat gebeurt er als anderen willen dat je leest of schrijft? Wat zeg je? Wat doe je? Hoe voelt dat? Weet je dat je er iets aan kunt doen. Gratis. Met hulp?

Tip 4: Wat was je droom als kind over je leven, je werk? Op welke manier of op welke momenten heb je er last van gehad dat je niet goed kon lezen en schrijven? Hendrik had graag een baan in de zorg willen hebben. Of hij had in een garage of bij een fietsenmaker willen werken (zie bladzijden 9 en 10). Maar dan had hij een opleiding moeten volgen en hij had geen idee hoe hij dat aan moest pakken. Bovendien moest hij geld verdienen als jongetje. De advertenties voor banen waren lastig te lezen en wat ze vroegen was voor hem niet te begrijpen. Het uitspreken van dromen helpt mee om kracht op te bouwen en een nieuwe horizon te openen. Een andere horizon dan de droom die hij had

maar zeker anders dan de huidige horizon. **Vraag:** Stel je voor dat je had wel goed had kunnen lezen en schrijven. Hoe had je leven er dan uit gezien?

Dit staat er soms in advertenties

**De zorg die je levert is afgestemd op de vraag, met als doel de eigen regie te behouden*

**Affiniteit met verzorging en met een schone en ordelijke omgeving zijn hierin belangrijk*

Tip 5: Lezen en schrijven kan je helpen. Vraag: Stel je voor dat je beter kunt lezen en schrijven, wat gaat er dan anders, wie gaat het merken en hoe? Voor Hendrik geldt: hij kan nu Kameleonboeken lezen (bladzij 6), hij kan een liefdesbrief voor zijn huwelijksplechtigheid aan zijn vrouw schrijven (bladzij 5), hij kan moppen lezen en doorvertellen en apps gebruiken (bladzij 13), meedoen in de maatschappij (bladzij 12), taalambassadeur zijn en mee helpen om te kijken of de informatie in de dierentuin wel te begrijpen is (bladzij 15) en zelf verhalen schrijven (Het wonder op bladzij 16).

Vraag: Wat kan er over een jaar al heel anders zijn?

Tip 6: Je kunt het niet alleen. Soms krijg je geen hulp zoals Hendrik op het gemeentehuis bij het invullen van een formulier. Zijn vrouw Roelie heeft toen geholpen. En de gemeente heeft geholpen bij het zoeken naar een lees- en schrijfgroep voor Hendrik. **Vraag:** Wie gaat jou helpen? Verken samen wie er nog meer kunnen helpen, zoals een vrijwilliger in het Taalhuis, een docent, andere mensen uit de groep. De schoonvader van Hendrik gaf hem zijn eerste Kameleonboek (bladzij 6), de burgemeester die Hendrik ging trouwen, daagde hem uit een brief voor zijn vrouw te schrijven (bladzij 5). Attendeer mensen op het telefoonnummer 0800 0234444.

Tip 7: Ik kan nu beter lezen en schrijven en blijf me verder ontwikkelen. Hendrik blijft boeken lezen en verhalen schrijven (bladzij 16). En hij ontwikkelt zich verder als taalambassadeur (bladzij 14) en in zijn vrijwilligerswerk (bladzij 12). **Vragen:** Welke activiteiten ben je gaan doen nu je beter kunt lezen en schrijven en wat zou je ook nog meer willen leren of willen doen?

Kort gezegd

Stel mensen op hun gemak, stel open vragen. Kijk bij iedere persoon die laaggeletterd is welke tip en welke tekst uit De Hendrik deze persoon over de drempel kan helpen om zijn lees- en schrijfvaardigheid te gaan verbeteren, zijn eigen talenten te gaan waarderen en zich verder te ontwikkelen. En eindig met een concrete afspraak: neem je de Hendrik mee? Zullen we er samen naar kijken? Wil je een gesprek met iemand van een Taalpunt of Taalhuis? Of wil je meehelpen om hier op het bedrijf een lees- en schrijfgroep of internetgroep te starten?

